ناسیۆنالیزم و نەتەوەو خێڵ …
مەحمود عەبدوڵڵا

لەمێژووی کوردا داگیرکەرانی کوردستان هەمیشه سودیان لە خێڵ و سەرخێڵەکان وەرگرتووە بۆ ئەوەی دژایەتی ، یان ڕێگری پێبکەن لە گەشەکردنی هەستە نەتەوەییەکان و کلتوری هاوبەش . ئەو خێڵانە بەر لە داگیرکەرانی کوردستان بونە هۆی سەرکوتکردن و ڕێگریکردن لە گەشەکردنە هەستە نەتەوەییەکان . بەبڕوای من بانگەشەی نەتەوە پەروەری لەلایەن هێزە کوردییەکان درۆیە و تەنها بۆ هێشتنەوەی پێگەی کۆمەڵایەتی خۆیانە . دەکرێت هەردوو بنەماڵە وەک سەرەک و ڕیشسپی گشت خێڵەکان ببینین .

مێشکی ناسیۆنالیزمی کوردی خێڵ و سەرەک خێڵن ، بۆیە بۆ سەدان ڕێگەدا بەرەو خێڵگەرایی دەچن و بەیەک ڕێگەشدا ناڕۆن ، کە ببێتە هۆی گەشەکردنی هەستە نەتەوەییەکان ، لەدوەیانی مەدەنیەت و بەربەریەتی خێڵدا وەستاون . زۆر لەشارەزایان پێیان وایە کە ناسیۆنالیزم دیاردەیەکی نوێیە واتا شتێک نییە بەناوی نەتەوەی سروشتی” نەتەوە دیاردەیەکی مۆدێرنە نەک ئەزەلی ” نەتەوە تێپەڕاندنی خێڵە و ،بەڕێکەوت یان زەرورەت یاخود بۆ هۆی باردو دۆخێکی تایبەتی کۆمەڵایەتی یان بەبڕیارێکی سیاسی پێک دێت وەک گلنیر دەڵێت.

بۆیە ئەگەر مەسەلە بۆ عەقڵی نەبێت ، هیچ هۆیەک نییە بۆ پاراستنی پێکهاتە و ڕێکخراوە خێڵەکیەکان ، ئەگەر بتەوێت نەتەوە دروست بکەیت. ئەوە ئابڕوو چونێکی گەورەیە بۆ ئەوانەی بانگەشەی نەتەوەپەروەری دەکەن لە کاتێکدا بەفڕۆکە وێنەی ئاهەنگ و ڤیستیڤاڵی خێڵەکان دەگرن . ئابڕوچونیشە بۆ ئەوانەی بانگەشەی دابڕان و دیموکراتی دەکەن و لەبەرامبەر فیستیڤاڵی خێڵ و عەشیرەتدا بێ دەنگن و پارەیشی بۆ تەرخان دەکەن، یان بۆ کەسانێک کە لە ئەوروپا ژیاون و خۆیان بە هەڵگری بەهاکانی ڕۆژئاوا دادەنێن و لەهەمانکاتدا ئامادەی ڤیستیڤاڵی خێڵ دەبن.گلنیر وا پێناسەی ناسیۆنالیزم دەکات “بریتیە لە کلتورێکی یەکسان” بەڵام ئەم کلتورە چۆن پێک دێت ، بێگومان بۆ هۆی گەشەکردنی هەستە نەتەوەییەکان .

بەڵام لەکاتێکدا احزابە خێڵەکیەکان پارێزەری کلتورە خێڵەکیەکەن ،ناکرێت گەشبین بین بە پێکهێنانی نەتەوە و دەوڵەت و دیموکراتی

و…لەلایەکیتر کلتوری دیموکراتی گەشەناکات و پێکنایەت ئەگەر ڕێکخراوی کۆمەڵایەتی دیموکراتی نەبێت.وەک گلنیر دەڵێت کلتور و ڕێکخراو دوو توخمی بنەماین لەژیاندا و یەکتر بەخێو دەکەن، ڕێکخراوی کۆمەڵایەتی خێڵ هەڵگری چەند تایبەتمەندییەکە کە ڕێگرە لە گەشەکردنی کلتوری دیموکراتی ، یان وەرگرتنی.بۆیە ئەوەی کە ئێمە لە دیموکراتی نزیک دەکاتەوە،ڕێکخراوەی نوێ و یەکسانیخوازە نەک خێڵ و حیزبی خێڵەکی یان ئەو حیزبانەی دەستبەرداری مێنتالێتی خێڵ نابن.درۆیەکی سەر سوڕهێنەرو نەزانانەیە سەرۆک خێڵ و حیزبی خێڵەکی بانگەشەی ناسیۆنالیستی بکەن،لەوە عەجیبتر ئەوەیە بانگەشەی دەوڵەتی قانون و دیموکراتی بکەن . یان لەنەزانییە یان چەواشەکارییە و هیچیتر. پێکهاتەی خێڵ بەسروشت دژی دیموکراتییە، پاڵپشتی خێڵ و بانگەشەی دیموکراتی مەینەتی عەقڵی حیزبە بەناو ناسیۆنالیستیەکانی کوردییە .

مەحمود عەبدوڵڵا